2026–2027 EĞİTİM-ÖĞRETİM YILI ..... ORTAOKULU

8. SINIF TÜRKÇE DERSİ 2. DÖNEM 1. YAZILI SINAVI

Adı Soyadı	Sınıfı / No	Puan

Süre 40 dakikadır. Soruları dikkatle okuyunuz; cevaplarınızı ayrılan alanlara yazınız ve işlemlerinizi gösteriniz. Her sorunun puanı yanında yazılıdır. Başarılar!

1. **12 p**

Birçoğumuz uykuyu, günün yorgunluğunu atmak için ayrılmış boş bir zaman gibi görürüz. Oysa uyurken beynimiz **boş durmaz**. Uzmanlara göre gün içinde öğrendiğimiz bilgiler, uyku sırasında düzenlenir ve kalıcı hâle gelir. Bu nedenle sınavdan önceki geceyi uykusuz geçirerek ders çalışmak, çoğu zaman beklenen sonucu vermez.

Uzmanlar, ergenlik çağındaki gençlerin her gece yaklaşık 8–10 saat uyumasını önerir. Ne var ki ödevler, sosyal medya ve geç saatlere kadar açık kalan ekranlar bu süreyi kısaltır. Ekranların yaydığı ışık, beyne henüz gündüz olduğu mesajını verir; bu yüzden uyku gecikir. Gece yarısına kadar ekran başında kalan biri, yatağa girdiğinde de bir türlü uykuya dalamayabilir.

Yeterince uyumayan bir öğrenci sabah derste dikkatini toplamakta zorlanır, çabuk sinirlenir ve öğrendiklerini kolay unutur. Gün boyunca kendini yorgun hisseder, sevdiği işlerden bile keyif almaz. Kısacası uykudan çalınan her saat, aslında ertesi günden çalınmış olur.

Peki ne yapmalı? Her gün aynı saatte yatıp kalkmak, yatmadan en az bir saat önce ekranları kapatmak ve akşamları ağır yemeklerden kaçınmak iyi bir başlangıçtır. Yatak odasını karanlık, serin ve sessiz tutmak da uykuya dalmayı kolaylaştırır. Hafta sonları da bu düzeni bozmamaya çalışmak gerekir. Unutmayalım: İyi bir uyku, ertesi günün en sağlam **temelidir**.

Bu metin **makale** midir, **deneme** midir? Metinden iki özellik göstererek gerekçelendiriniz.

2. Metne göre ekranlar uykuyu nasıl etkiler? Metinde uyku düzeni için önerilen davranışlardan ikisini yazınız. **10 p**

3. “Uykudan çalınan her saat, aslında ertesi günden çalınmış olur.” cümlesini metindeki bilgilerle ilişkilendirerek yorumlayınız. **12 p**

4. Sınavdan önceki geceyi sabaha kadar ders çalışarak geçiren bir öğrencinin sınav günü yaşayabileceği sorunlarla ilgili metinden hangi çıkarım yapılabilir? **12 p**

5. Metinde koyu yazılan sözlerin metindeki anlamını tahmin ederek yazınız.

a) **boş durmamak**: **5 p**

b) temel: **5 p**

6. Bir sınıfta yapılan ankette 30 öğrencinin hafta içi gece uyku süreleri sorulmuştur. (Metne göre uzmanlar, ergenlik çağındaki gençlere gece 8–10 saat uyumayı önermektedir.)

Uyku süresi	6 saatten az	6–7 saat	7–8 saat	8 saat ve üzeri
Öğrenci sayısı	5	9	10	6

a) Metinde önerilen uyku süresine uyan öğrenciler sınıfın yüzde kaçıdır? İşleminizi gösteriniz. **6 p**

b) Tablodaki verilere dayanarak bu sınıfın uyku alışkanlığı hakkında bir yorum yazınız ve sınıfa bir öneride bulununuz. **8 p**

7. (1) İyi bir uyku, başarının anahtarıdır.
(2) Dün gece hiç uyuyamadım ben.
(3) Ekranlar uykumuzu gerçekten etkiler mi?

a) Cümleleri **yüklemin türüne** (isim / fiil), **yüklemin yerine** (kurallı / devrik) ve **anlamına** (olumlu / olumsuz / soru) göre sınıflandırınız. **9 p**

b) 2. cümleyi kurallı cümle hâline getiriniz. **5 p**

8. Bir öğrencinin okul panosu için hazırladığı duyuru taslağı:

uyku haftası başlıyor sevgili öğrenciler 10–14 mart tarihleri arasında okulumuzun konferans salonunda sağlıklı uyku söyleşileri yapılacaktır söyleşilere herkezi bekliyoruz

16 p

Duyuru taslağını yazım ve noktalama kurallarına uygun olarak düzenleyip yeniden yazınız. Duyuruda okurların bilmesi gereken bir bilgi eksiktir; bu bilgiyi de ekleyiniz.